

UTDANNINGS
FORBUNDET

LÆREMIDDEL- SITUASJONEN I NORDLAND

Sørg for å få på plass et partssamarbeid før skoleslutt

Det forutsettes at skolene er i gang med LK20

Situasjonen dette skoleåret

- Det er høyst forskjellig situasjon mht læremidler tilpasset LK20 rundt på skolene
- Noen har skaffet nødvendige og ønskete læremidler
- Men mange har ikke noe, eller bare digitale ressurser
- Vi vet at mange skoleeiere og/eller ledelse ikke har tatt med lærerkollegiet eller tillitsvalgte i noe slags partssamarbeid om noe så viktig for opplæringen som læremidler er
- Vi vet at noen har hatt gode prosesser på dette, og at noen har fått til bedre prosesser i løpet av skoleåret

Hva ønsker vi?

- Våre undersøkelser i Nordland, og erfaringer fra hele landet tilsier at de aller fleste ønsker en kombinasjon av trykte og digitale læremidler
- En del ønsker å prøve ut heldigitale løsninger
- Fordelene med kombinerte løsninger:
 - I en lærebok finner man et minimum av det som bør læres på en strukturert og lettvint måte
 - Der bør man finne fakta som er ganske konstante og tidløse
 - Så har man det foranderlige, dynamiske og kreative i de digitale ressursene

UTDANNINGS
FORBUNDET

Partssamarbeid

- En selvfølge at lærerkollegiet må være med å avgjøre en så viktig del av undervisningsrollen
- Når de ikke er med, blir viktige pedagogiske avgjørelser flyttet fra klasserommet til kommunekontorene uten pedagogisk kompetanse
- Hva med rektorkollegiene i disse prosessene?
- Partssamarbeid i henhold til Hovedavtalen, §3-1, c, punkt 3:
 - Ved oppfølging og implementering av nasjonale reformer som vil få betydning for arbeidstakerne skal arbeidsgiver på et tidligst mulig tidspunkt informere, drøfte og ta de tillitsvalgte med på råd. Arbeidstakernes behov for trygghet skal ivaretas gjennom åpne planprosesser hvor mål og konsekvenser så langt som mulig gjøres kjent.

Medvirkning i prosesser

- Kommunene, fylkeskommunene og skolenes ansvar for fagfornyelsen kan ikke gjennomføres uten et godt samarbeid med lærerprofesjonen. Medbestemmelse og medinnflytelse for tillitsvalgte og ansatte er en nødvendig forutsetning for å lykkes.
- Det er avgjørende at Utdanningsforbundets tillitsvalgte jobber systematisk overfor arbeidsgiversiden og lokale myndigheter for å påvirke i beslutningsprosesser som omhandler det faglige og pedagogiske utviklingsarbeidet på skolen.
 - LL må ta dette ansvaret overfor ATV-ene og skolene
 - HTV må ta ansvaret overfor kommunene

Digitalisering

- Narvik ungdomsskole
 - Heldigitale læremidler
 - Kapasitetsproblemer
 - Flytting av IT-ressurs fra skolen til rådhuset (det samme på fylket)
 - Foreldrene fortviler
 - Lærerne er i opprør
- Den “billige” heldigitale løsningen er nok ikke så billig likevel
- Den rammer elevene, og hindrer lærerens autonomi
- Stavanger kommune med nylig vedtak om bare trykte lærebøker
- Reaksjonene begynner å komme

Utdanningsforbundet med ny undersøkelse om LK20 og læremiddelsituasjonen

- 1170 ATV-er deltok fra hele landet (37% av de spurte)
- 70 (6%) i Nordland
- Det er klart større deltakelse i Viken og delvis i Vestland
- De fleste i skoler mellom 100-500 elever
- 4% fra VO, 15% fra VGO og resten fra GRS
- De viktigste funnene:
 - Et stort flertall er i gang med LK20
 - Et klart flertall har hatt et profesjonsfelleskap med på prosessene
 - De fleste sier at de har hatt for lite tid til å jobbe med det

UTDANNINGS
FORBUNDET

LK20

- I hvilken grad vil du si fagfornyelsen/LK20 er innført ved din skole?
 - Grunnskolen
 - I svært liten eller liten grad: 24%
 - I stor eller svært stor grad: 73%
 - Videregående
 - I liten grad: 11%
 - I stor grad: 85%
- I hvilken grad vil du si at profesjonsfellesskapet ved din skole har vært involvert i diskusjoner om hvordan fagfornyelsen/LK20 kan iverksettes?
 - Ca 70% i stor grad for begge skoleslag

Læremiddelsituasjonen

- Hovedfunnene:
- En stor andel oppgir at skolen i liten grad har oppdatert læremidlene i forbindelse med fagfornyelsen, og at de ikke kjenner til hvorvidt skolen de jobber ved har planer om å kjøpe inn nye læremidler.
- De fleste svarer at det brukes omtrent like mye analoge som digitale læremidler. Grunnskolen skiller seg ut ved å ha en relativt høy andel som oppgir at det i hovedsak brukes digitale læremidler på deres skole, samt at det i hovedsak planlegges å kjøpe inn digitale læremidler.

Resultatene om læremidler

- Det benyttes hovedsakelig digitale læremidler
 - GRS: 43% - VGO: 16%
- Det benyttes hovedsakelig analoge læremidler
 - GRS: 9% - VGO: 30%
- Digitale og analog læremidler benyttes omtrent like mye
 - GRS: 44% - VGO: 48%
- Har skolen fornyet læremidlene i forbindelse med fagfornyelsen/LK20?
 - Liten eller mindre grad: GRS: 40% - VGO: 7%
 - I noen grad: GRS: 39% - VGO: 32%
 - Stor eller svært stor grad: GRS: 21% - VGO: 60%
- 23% i GRS og 8% i VGO av de som sier at skolen ikke har kjøpt inn, sier at skolen ikke har planer om innkjøp

- Hvor fritt står lærerne i valg av type læremidler?
 - GRS: 52% i liten grad – 43% i stor grad
 - VGO: 21% i liten grad - 71% i stor grad
- Hvor mye føringer har det vært fra skoleeier eller skoleledelse?
 - GRS: 45% ingen – 22% skoleeier – 13% skoleledelse
 - VGO: 69% ingen - 7% skoleeier - 9% skoleledelse
- Hvem har vært med å bestemme hvilke analoge og digitale læremidler som skal kjøpes inn?
 - 15% i GRS og 29% i VGO svarte den enkelte lærer
 - Et stort flertall i begge skoleslag, men mest i VGO, svarte lærerkollegiet
 - 55% i GRS og 39% i VGO svarte skoleledelsen
 - 41% i GRS og 4% i VGO svarte skoleeier

Summing

- Hva bør lokallagene legge vekt på når de skal be ATV-er og HTV-er å få til et bedre partssamarbeid med skoleeier og skoleledelse?
- Hvordan kan ATV-ene involvere lærerkollegiene i å delta aktivt i prosessene om valg av læremidler?
- Er dere enig i at den beste læremiddelløsningen er en eller annen form for kombinert løsning mellom lærebok og digitale ressurser?

Stortingsmelding nr 28 (2015-16)

Vedtak 9

Stortinget ber regjeringen sikre at det er lærernes ansvar og faglige skjønn som skal avgjøre hvilke metoder og virkemidler som skal tas i bruk i undervisningen for å nå kompetansemål og oppfylle skolens generelle samfunnsmandat.

UTDANNINGS
FORBUNDET

Hva slags kompetanse går elevene glipp av?

- Selvstendig utforskende arbeid
- Dybdelæring
- Jobbe temabasert
- Tverrfaglig forståelse
- Mer varig og framtidsrettet kunnskap og kompetanse for å møte framtidige utfordringer på en bedre måte
- Dette møter de i videregående i større grad enn i grunnskolen (slik det er nå)
- I enda større grad blir det en fordel i den mer selvstendige opplæringen på høyere nivå